

בחירות: מי יבחור במי?

העובדה המרכזית של מערכת הבחירות לכנסת השניה היא שהרוב המוחלט של הבוחרים יהיה מורכב מאנשים מעוניינים המדינה אינם מעוניינים אותם בכלל או שהכרתם את עיני המדינה היא אפסית. התוצאה: גורמים צדדיים לחלוטין עלולים להכריע את גורל המדינה.

הנעלמים הגדולים בחשבון:
העוברים החדשים: מההיום, 50% במדינה, כ-35% של קהל הבוחרים. חלק ניכר מהם אינו יודע קרוא וכתוב. כמעט כולם לא ידעו משטר דימוקראטי מעולם, או ראו רק קאריקטורה של משטר כזה. בנגוד לארצות הברית, גם היא מדינה של מהגרים, בה זכות ההצבעה רק לאזרחים (ו.א. למהגרים שחיו לפחות 5 שנים במדינה ושעברו בחינה בשפת הארץ ובתחוקתה) מצביע בישראל כמעט כל אדם שרגלו דרכה על אדמתה.

מאחר שאין העולים החדשים יכולים להבין את העקרונות השנויים במחלוקת בין המפלגות, יש להניח שיקבעו בעיקר סיסמאות דמוגיות ולחץ כלכלי. אין ספק שהסיכויים הטובים ביותר למפא"י, הסומכת על הפרסטיגיה של בני גיי, ("מקבץ הגלויות") ועל אנשיה בלשכות העבודה.

העורכים: מההיום 15% של האוכלוסיה, 10% של הבוחרים. העורכים אינם מעוניינים במאומה בכל הנעשה במדינה, פרט לנקודה אחת: ביטול המעטר הצבאי באזורים הערביים. אחרי שהוכשל הגניון לחקים רשימה ערבית עצמאית שתציג דרישה זו (ראה בחירות) יופיעו רק כמה רשימות התלויות כולו במפא"י והנראות בעיני העורכים כרשימות קוילזינגיות. הגורמים להצבעה בעד רשימות אלה: אהדה למשפחות המועמדים, פחד מפני השלטון.

הנוער: בני הישוב החתיק, בגיל 18-25, מהיום כ-10% של ציבור הבוחרים. אף מפלגה לא הצליחה למצוא אחיזה רבה בשכבה זו, מאחר שהנוער מעוניין רק במעט בשאלות השנויות במחלוקת בין המפלגות היורבות הנוכחיות. יש לחשוש להימנעות ניכרת מהצבעה מצד זה. בהעדר רשימה המושכת את לבם, יצביעו המצביעים הצעירים בהתאם לרגשות ששרדו מן העבר (מפ"ם, חרות), או יביעו אמון באישיותו של בני גיי, (מפא"י) או יתמכו במשטר כלכלי חפשי (ציונים-כלליים). קולות הנוער לא יכריעו בבחירות אלה.

לעומת נעלמים אלה ברורים פחות או יותר סלעי המחלוקת בישוב החותק: הבגור: **החלוקה המעמדית:** תהיה החלוקה המכרעת בבחירות אלה, כשהבורגנות והבורגנות-הזעירה, (כולל, הפעם, חנונים, בעלי-מלאכה וכו') יצביעו בעד הציונים-הכלליים, ובמידה פחותה בעד חרות, וקולות הפועלים יתחלקו בין קיצוניים (מפ"ם) ומתונים (מפא"י).

החלוקה הדתית: הרשימות הדתיות תוספנה לרכו סביבן את קולות המצביעים המעמדיים את הדת מעל לעניני השעה. ביחוד אחרי ענין הגנאים, חוק גיוס הבנות. מכיון שאינו הבדל ביחס לדת בין מפא"י, חרות והציונים-הכלליים (בלתי-דתיים, אך מתוצאה המעניינת את קולות האנטי-דתיים במיוחד. חלק מן הדתיים מבני המעמד הבינוני, הסבור כי עניני הכלכלה לוחצים להפסם יותר מעניני הדת, יצביעו כנראה, בעד הציונים-הכלליים.

החלוקה העדתית: עדות המזרח מהוות כ-30% מן האוכלוסיה, אולם השפעתן בכנסת הראשונה היתה אפסית. קולות ההמונים הספרדיים, המוקפחים ברוב השטחים, יכלו להיות אוצר לתנועה אופוזיציונית חזקה, אולם לא נמצאו עד כה מועמדים לתפקיד זה. לפיכך לא תכריע החלוקה העדתית, שהיא חשובה בחיי יום-יום, ביום הבחירות.

אות החדשות של האוצר כל דולר הוא 71.4 גרוש.

כמו אינשמיין

מיהו הספק העיקרי של תוצרת חקל אית לאוכלוסיה? "תנובה" טוענת - 70 אחוז למשק הקיבוצי. הסיקטור הפ"ס רטי טוען את הדיפך. "תנובה" מייחסת אספקה 100 אחוזית למשק הפרטי, אבל רק לצרכי "שוק השחור". כעת נכנסה להתנצחות לאפיק חדש.

בתארו את השפע בארץ בימי שלטון מפא"י סיפר שר החקלאות פ. לבון, בין היתר, על 35 אלף דונם ורועים תפ"ס חי אדמה ויבול של 70 אלף טונות הש"נה. המפקח על המזונות אינו מבין "קובי צימ" האמין לדברי השר, הקציב 5 קילו תפוחי אדמה לנפש לחודש. מייד נתגלתה מציאות שונה: חישובי היבולים ה"בססו על כמויות תפוחי האדמה שהוקצו צבו לזריעות. אולם החקלאים עשו חי טוב מהיר, מכרו את תפוחי האדמה שנועדו לזריעה בעונה מתה, קיבלו יותר מהיבול האפשרי בעונת שיא.

התוצאה: לא 70 אלף טונות אלא כ-10,000 טונות. ולמרות שזמן הבחירות ממשמש ובא מיהר המפקח על המזונות וקיציץ את ה-5 קילו לשני קילו.

השאלה, כמובן: מי אכל או מכר את הזריעות. הסיקטור הפרטי מסתמך על 70 האחוז של המשק הקיבוצי ו"תנובה" אינה ממחרת (כעת) לאשר את זה. דבר המעלה את סיפור הבדיחה על אלברט איינשטיין. מתי הוא יהודי ומתי גרמני? התשובה: כשתיאורית היחידות שלו הצדיקה את עצמה נחשב בעיני הצרפתים יהודי ובעיני הגרמנים גרמני. וכשהתיאוריה נתערערה היה בעיני גרמנים יהודי ובעיני הצרפתים גר-מני.

השוק השחור מקרים משפחתיים

לפני 4 שבועות, בשעה 7 בבוקר, עוררה מכונית משא שנסעה בדרך יפו-תל-אביב את תשומת לבו של שוטר המחלקה הכלכלית, שהלך לעבודתו. גם אצל השוטר ממלאת האינטואיציה תפקיד חשוב; הוא לא ידע משום מה צריכה מכונית ועליה מקרר חשמלי לעורר חשד, "הוא חש משהו", עקב אחריה. שני סבלים הורידו את המקרר והכניסוהו לתוך אחד הבתים, השוטר רשם את השם והכתובת, חזר לעבודתו. מקץ שלשה שבועות נתבשל החשד הקטן עד כדי כך שהפך לאחד הגילויים הסנסציוניים ביותר של המשטרה הכלכלית.

במשך השבועות מאז אותו בוקר ועד פתיחת תיק משפטי נערמו על שלחנו של החוקר הראשי נירות רבים של בגנים, בתי מסחר, מכתבים פרטיים. הדבר היה "עדין" מהרבה בחינות, בעיני קר משום שהשופטים של התרומה, שמי מדיה הניעו לרבות לירות, היו תיי רים מאמריקה, שהמדינה מעוניינת בהם. **אפילו: שידוכים** האיש הראשון שנעצר בקשר עם החקירה הזאת היה אותו אדם שנשטע במכונת המשא ואותו שני סבלים. הוא היה מתחך, מוכר מגי רשים, דירות ואפילו עוסק בשידוכים. את המקרר קנה ממכרו ב-900 לירות, מכרו ב-1200. המכר היה אף הוא מתחך.

גד שליד גבול עזה, הנמצאת ששים קילומטרים דרומית מתל-אביב ושהוקמה לפני שנה על-ידי חברת מרקס את ספנסר האנגלו-יהודית, החברה הביאה את הנו לים, חמרי הגלם ואת מנהל המפעל: פטר גיון אקסלרוד.

אקסלרוד נמצא מוכשר לכך במיוחד, כי נוסף לסיימו בהצטיינות, את הקולג' הסקוטי הטכני למוצרי צמר, הוא שולט גם בשפה העברית.

את השפה העברית רכש אקסלרוד בש"ה היות הקודמת בארץ ישראל, בגלגולו הקודם: ילד מילדי טהרן (הזכורים בעיני קר בזכות פותחם את פולמוס התינוך ה"דתי לולדי עליית הנוער), קבוצת יתומי המלחמה היהודים, שנחבצו, ב-1943, ברוסיה, משם עלה, דרך טהרן, לארץ ישראל.

אקסלרוד ברח בגיל 16 מהקיבוץ אליו נשלח, התגייס לצבא הפולני שונה בארץ, לחם באיטליה, למד בקולג' הסקוטי אחר שחרורו מהצבא.

כשהוצעה לו משרתו הקבועה הראשוני, גה, קיבלה ברצון, חזר לארץ ממנה ברח לפני שמונה שנים, מתוך כוונה טובה: להראות לחיילי פולין האנטישמיים את כושרו הקרבי של חייל יהודי.

יעקב גרי והשביתה

האם רוצה הרמן הולנדר להחריב 700 משפחות נגרים ולמנוע מהצרכן אפשרות של רכישת רהיט ביתי? - צעק יו"ר הסקציה של נגרי הרהיטים ע"י מרכז בעלי מלאכה.

צו איסור על ייצור רהיטי "קותרות" מחוץ למסגרת "לכל" לא פורסם ברבים, אבל זה הפך סוד פומבי שבמשרד המ"ס חזר והתעשייה נקם איסור זה. למרכז רהיטי "לכל" הוקצבה כמות מסוימת של עצים לייצור רהיטי סטנדרט לפי מתכונתו של יוסף, יחד עם זה ייאסר הייצור של ארון מצופה פורנירית או כסאות עם קפיצים.

התמרים לייצור רהיטים חפשיים לא סופקו ע"י הממשלה והנגרים דאגו לר-כישום במסגרת הייבוא ללא תשלום. כמובן שהרווח על רהיט "לוקוסט" הוא "לכל" אבל - "הבטיחו לנו תסוקה סדירה ונעשה רהיטי "לכל" במה שתר"צו" - צועקים הנגרים. הרי מלאי הע"צים שלכם לא יספיק אלא עד לבחירות". שעה שבראש משרד האספקה עמד דוב יוסף הכתפן בעלי המלאכה הוערים בצעקות, אבל ליעקב גרי עלול המחיר לעלות: שכיתתו.

העיקר: הכנסות

מדיניות האוצר איננה עומדת בתיאום מוחלט עם המלחמה בשוק השחור. פקיד האוצר הנכנס למחסן הרהיטים אינו מתחשב בזה אם המחיר לרהיט מתאים לצו בהתאם לחוק מניעת ספטרות. העיקר להדביק בולי מס מותרות. הסוחר רוצה לראות בזה גושפנקה רשמית לחישוביו אבל לעתים קרובות צפויה לו אכזבה רבה. הפקחים אינם מתחשבים עם גובה התשלום של בולי המותרות והסוחר נתבע לדין.

השבוע הוגשה דוגמה נוספת. יודע האוצר רק מחיר אחד עבור דולרים: 35.7 גרוש לדולר. כאשר מביאים חסרות והאוצר צריך לגבות מס? לפי ההור-

מחפשים דרך כיצד "להסתדר" כדי לגלות את המרמה היה צורך לב-דוק את הקשר המשפחתי של למעלה מאלף מקרים של קנית מקררים חשמליים עבור קרובים, לראות אם האיש שקיבל מקרר הכיר את זה שקנה לו את המתנה. הדבר נראה בלתי אפשרי: בוב הקנינים הספיקו לעזוב את הארץ. בסיום החקירה פורסם האומץ הזהיר של המשטרה: במשך חודשים אחדים הפ"סיד האוצר עשרות אלפי דולרים.

משפט במקום מוסד בית סוהר

כאשר סיים השופט את הקראת פסק הדין נגד אברהם צפתי בבית הדין המ"חזון בתל אביב ("ולכן אני דן אותך לשנתיים מאסר") היה זה נצחוננו של הנידון. 20 חודשים אחר שנאסר בכנסת (מלון "סן רמו") בתל אביב נושא תת מקלע סטן, לאחר כל המאבק הקשה נגד הרופאים הפסיכיאטרים, הלך צעיר זה, איש קיבוץ "גור" לבית הסוהר במקום לבית חולי רוח. לכאורה פעל כאן אך ורק ענין של נוהג משפטי: התביעה איננה יכולה להביא הוכחות, כי הנאשם הוא בלתי שפוי בדעתו. דבר זה יכולה לעשות הסניגוריה. השופט ביטל השופט את עדותם של חצי תריסר רופאים, שקבעו כי אברהם צפתי הוא טיפוס פרנואי, סובל ממניית רדיפה וכ"יוצא בא"ה. לפי כן נידון לשתי שנות מאסר (על נשיאת נשק והקמת רעש במקום ציבורי ללא סיבה מספקת). צפתי לא הכחיש משך החקירות המ"מושכות שהתנהלו נגדו, את עובדות נשיאת הנשק. הוא גם הודה בהקמת רעש "נכון" בגללי קם רעש בכנסת, ובאופן כזה אני גרמתי לרעשי" ואולם להגדרה "בלי סיבה מספקת" - לזאת לא הסכים צפתי. סניגורו הגיש ערעור לבית הדין העליון. "אני מודה", אמר השופט, "שתשחרר באינסטנציה הגבוהה יותר ותהיה אזרח טוב ויעיל". לשמע מלים אלה של השופט, השתחזה צפתי, העלה חיוך רב הבטחות על פניו המוארכים והשוופים: "אני מקהה, כבוד השופט". (המשך בעמוד 110)

הוא רכש את המקרר ב-700 לירות, מכרו ברווח של 200. רכישת המקרר על ידי המתחך הראשון הביאה לגילוי תרומת מסופעת, שמטרתה העיקרית מסחר ב"מקררים חשמליים, אך התוצאה המעניינת את הרשות המוסמכת היא: הפסד של רבבות דולרים של תיירים. בהתאם לקו הכלכלי של האוצר יכול אורח המדינה, שהמזל האיר לו פנים בזה שיש לו קרוב באמריקה המזדמן לארץ, להינות מהתקדמות הטכניקה ב"שטח הקירוי. הוא יכול להשיג מקרר חשמלי המיוצר בארץ אם אותו קרוב ישלם עבורו באחד הבנקים המורשים לכן בתל אביב, ירושלים או חיפה סכום של 400 דולרים. אותו חזק לא חשב אמונם על אלה, שאין להם אורחים: קרובים מאמריקה (בשביל אלה טוב ארגו קרן פשוט). **הרווח: 560 לירות.** הואיל ואין בית החרושת והבנקים בארץ עוסקים בניהול שלשלת הקרבה בין התייר לכין קרובו, עלה במוחם של המתחכים, כי אפשר להשיג מקרר חשמלי מבלי שאבי התייר ואבי המקבל יהיו אחים או בני דודים. הלכו לתיירים ואמרו להם: שלמו עבורנו 400 דולר בבנק, אמרו שאנו קררי ביכס, אתם קונים לנו במתנה מקרר חשמלי. המורה זה נשלם לכם 700 לירות. התיירים נענו לבקשה. התועלת: במקום להחליף 400 דולר כנגד 130 ל"ר וות קיבלו עבור אותם 400 דולרים - 700 לירות. החישוב של האוצר היה אחר: הוא תייר רוצה לקנות לקרובו מתנה, לא להוציא בארץ 400 דולר נוסף על מה שהוא מוציא בלאו הכי - טוב ויפה. אך אם אותו תייר עשה עסק, קיבל המורה עבור הדולרים, אזי האוצר לא רק שהפסיד את 400 דולרים (סיוע לתע"שיה המקומית), אלא הרבה יותר מזה, משום שאותו תייר, שתחליף 400 דולר כנגד 700 לירות, לא יוציא עוד דולרים בישראל. 700 לירות הספקנה לו לחדי שיים ואפילו לשלושה חדשים. **כאן: דרך "ההסתדר", המתחוכי** ים היו מכירים את התיירים בבתי המלון הידועים בעיר. העבודה לא היתה מסויכת, מאחר שרוב התיירים תומכים ב"ציונות כשהם מעבר לים ואילו כאן הם

